

In Lah je zopet moral pobrati svoja sila in kopita in je bil odbit nazaj. Imel je velike izgube. V tej borbi sem si mislil, da je prišla moja zadnja ura; a ljubi Bog me je zopet obvaroval. — Mnogo pozdravov c. bralcem „Slovenskega Gospodarja“! Ivan Polak, Iv. Kaučič in Franc Vaučič.

Zahvala za božične darove.

Alojz Gunzek od Sv. Ruperta nad Laškim, sedaj pri nekem dalmatinskem pešpolku, piše svojemu č. g. župniku:

Naznanim Vam, da smo sprejeli na predvečer starega leta mnogo lepih darov, ki nam jih je poslala dekliška Marijina družba kranjske in štajerske dežele nam slovenskim vojakom na bojnem polju. Iz srca se zahvalim v imenu vseh, ki smo sprejeli darove. Žalostno so gledali Dalmatinci in Nemci nas, ki smo sprejeli toliko lepih darov od slovenskih deklet. Bog Vas živi, vsa slovenska dekleta, mi pa hočemo tudi obvarovati pred sovražnikom lepo našo slovensko domovino in hočemo dati svoje življenje za vero, dom, cesarja. Ko smo odpirali zavoj, je bilo v vsakem zapisano ime kakega slovenskega dekleta. Vsi zavitki so bili jednako okrašeni s cveticami in trakovi. Bilo je veliko molitvenih knjižic, rožnih vencev, „Bogoljubov“, ogromno število cigaret, jabolk, peciva, šarklov, potic, dopisnic, pip, tobaka in vsakovrstnih reči. Naš g. nadporočnik, doma iz Celja, pravi Slovenec, nam je vse lepo po redu razdelil. In res, bili smo veseli, da še nikdar tako, kar je vojska. Iz srca se zahvaljujem vsem Slovenkam. Bog Vas živi in roka Vsemogočnega naj Vas vodi po poti božje previdnosti skozi viharno življenje tja gor nad zvezdice v sveto nebo. Sedaj še pa končno pozdravimo vse Slovence in Slovenke, da bi ljubi Bog dal, da bi se v novem letu veselo snidli in veselo roke podali svojim domačim: takrat bo veselje, kakoršnega še nismo nikdar imeli.

Desetnik Alojz Gunzek, Ivan Tončič, Iv. Tavčar, Ivan Skorja, Ivan Bizjak.

Nenadno svidenje.

Četovodja Jožef Zelenko, doma od Sv. Andraža v Slov. gor., piše svoemu prijatelju Jožefu Stelcar v Mariboru dne 29. dec.:

Na božični večer je bilo v moji sobi, s papirjem kriti, nenadno svidenje. Dolgo časa sem si želel, da bi izvedel kaj o svojem stričniku Francu Repič z Lipovca, župnika Sv. Lovrenc v Slov. gor., o katerem se je doma govorilo, da mu je granata odtrgala nogo. Naenkrat izvem, da je dotični pešpolk v rezervi blizu nas. Podam se proizvedovat, kje da je dotični pešpolk, oziroma stotnja. Nikjer nisem mogel nič izvedeti, a na božični večer dobim naenkrat obisk od n'ega. To je bilo veselje, da sva se tukaj na bojnem polju oba prav zdrava sešla. Na god sv. Stefana pa pripelje seboj še tudi mojega soseda Antona Mernik, o katerem se je doma govorilo, da je mrtev. Bodi torej dotičnim družinam v tolažbo, da smo dosedaj vsi zdravi in se hvala Bogu veselimo skupaj prav po vojaško. Vsem domačim ter bralcem „Slovenskega Gospodarja“ mnogo pozdravov! — Josip Zelenko, četovodja; Franc Repič in Antou Mernik, pešca.

Bolgarsko bojišče.

Francozi in Angleži so zasedli tudi grški otok Mitilene, aretirali našega, nemškega, in turškega tamošnjega konzula ter jih odpeljali na Francosko, koder se nahajajo še tudi naši v Solunu ugrabljeni konzuli.

Bolgarske čete so se zakopale ob grški meji — francoske in angleške so se utrdile okoli Soluna. Letalci se med seboj obiskujejo. Bolgarski letalci mečejo bombe na taborišča pri Solunu, francosko-angleški pa na bolgarska taborišča pri Strumici. Mi drugi ljudje pa ugibamo, ali bo kmalu prišlo do spopada, ali ne. Gotovega ne vemo nič.

Albansko bojišče.

Biji Bolgar v v Albaniji.

Iz Drača se poroča v Pariz, da so Bolgari, ki so pred kratkim zasedli Elbasan, dobili ojačenj ter so začeli znova prodirati proti Adriji. Bolgarske čete so že nekaj dni v bojnem stiku z ostanki srbskih ubeglih čet.

Italijani v Albaniji.

Grški listi poročajo s Krf, da se vršijo v Albaniji skoro vsak dan boji med Albanci in srbskimi ter italijanskimi četami in da imajo slednje velike izgube vsled neugodnih razmer. Italijani skušajo prodirati iz Vlone, ali ves napor je brezuspešen. Albanci so dobro oboroženi in prizadevajo Srbom težke izgube. Italijanske prevozne ladje, ki so pripeljale v Albanijo čete in vojni material, se vračajo v Italijo

polne bolnikov. Zadnjih osem dni je bilo vkrcanih 1500 ranjencev.

Svicarski listi pišejo, da sta Valona in Drač resno ogrožena.

„Tribuna“ pravi, da je prihodnji vojni cilj Avstrije in Bolgarije očitno Albanija, kar dokazuje dovoz ogromne množine gorskih topov. Na vsak način moramo biti pripravljeni na presenečenja.

Avstrijski vojaški upravitelj v Srbiji.

Za srbsko ozemlje, osvojeno po naših četah, je imenovan podmaršal grof Salis-Sevis za vojaškega upravitelja. Izdal je oklice na srbsko ljudstvo, da ga z zaupanjem podpira v njegovem delovanju za mir, red in varnost v deželi. Politiko naj pusti ob strani. Upravljati bo stvarno in pravično ter skrbel, da nastanejo zopet redne razmere med ljudstvom, ki je bilo zapeljano od prejšnjih voditeljev.

O koncu vojske.

Angleški socialdemokratski poslanec Snowden je v angleški poslanski zbornici izjavil: Od početka vojne še ni bilo toliko upanja na mir, kakor sedaj. V uplinskih političnih krogih je čutili novo obliko javnega mnenja. Ljudje, ki so se dosedaj obotavljali si storiti mnenje, so sedaj izrazili očitno dvom, ali angleška vlada sploh more vojno vojaško končati. Aizcemski diplomatični krogi so prepričani o skorajšnjem koncu vojne. Računajo namreč s tem, da boče padla vojaška odločitev spomladi. Na zapadu in na izhodu bo ofenziva Francozov, Angležev in Rusov temeljito izpremenila celotni vojaški položaj. Kalbršenkoli bo konec te ofenzive, njen uspeh ali neuspeh bo pospešil nastop miru. Podučeni krogi v Haagu pa smatrajo že sedaj dve stvari za izključeni, da bi se namreč vojna končala vsled izstradanja ali onemoglosti vojaških in finančnih sil Avstrije in Nemčije, ali pa da bi bile premagane. Merodajni krogi v Londonu, Parizu in Petrogradu računajo v najugodnejšem slučaju na to, da se bodo morale nemške in avstro-ogrške čete umakniti na lastno ozemlje. Vse upanje, da bodo četversporazumove čete zasedle avstrijsko ali nemške dežele in da bodo korakale proti Berlinu ali Dunaju, so ententne države že opustile. Kar je čitali o tem se v časopisih, je nedopustno besedičenje.

Splošna vojaška dolžnost na Angleškem.

Vse vojskuočne se države so morale vsled velike vojske razširiti vojaško dolžnost, Anglija pa, ki je imela dosedaj samo dobro plačane prostovoljce, jo je morala upeljati. Na sv. Treh Kraljev dan jo je pri prvem čitanju sprejela angleška zbornica s štiri-petinsko večino. Štirje ministri, ki ž njo niso bili zadovoljni, so odstopili. Irska je od vojaške dolžnosti izvzeta. Isti, katerim versko prepričanje ne dovoljuje prelivanja krvi, se ne bodo uporabljali za fronto. A tudi zakonski možje so od vojaške dolžnosti izvzeti.

Delavci niso zadovoljni z vojaško dolžnostjo. Mnogi mislijo, da bodo začeli z nemiri in štrajki delati proti vojaški dolžnosti. Toda počakajmo, ali se bo to res zgodilo. Mi namreč tega prav ne verjamemo, kajti kjer si štiri petine poslancev upa glasovati za tako vladno predlogo, morajo imeti vendar zavest, da stoji večina ljudstva za njimi.

Splošna vojaška dolžnost bo imela posledico, da bodo angleške armade dobivale redno potrebne rezerve. Nove armade pa Angleži ne bodo mogli sestaviti, ker jim manjka za to višjih oficerjev. Vojska, se torej vsled tega ne bo odločila, pač pa zavlekla.

Glasovanje o drugem in tretjem čitanju postave o vojaški dolžnosti se še ni izvršilo. Mislijo, da bo večina manjša, a večina bo.

Potopitev parnika „Persia“.

Zaradi potopitve angleškega parnika „Persia“, na katerem sta se potopila tudi eden ali dva Amerikanca, je postalo vse tiho. Dokazano je namreč, da je parnik bil oborožen s topom. Tudi ni gotovo, ali ga je res potopil podmorski čoln, ali pa je zadel na plavajočo mino. S parnikom vred se je potopilo 355 oseb, rešilo 160 oseb.

Angleška bojna ladja „Edvard VII.“ potopljena.

Angleška bojna ladja „Edvard VII.“ je dne 9. jan. zadela na mino. Morali so jo popustiti, ker je bilo morje nemirno. Kmalu se je potopila. Posadka je še pravočasno zapustila ladjo. Ranjena sta le 2 moža, drugih izgub ni.

Slovenske žrtve za domovino.

— **Jožef Bezjak.** Od S. v. Marka pri Ptuj se nam poroča: Tudi v naši fari zahteva svetovna vojska mnogo žrtev. Pred 14 dnevi je sprejela tukajšnja Kmetova hiša od stotniškega poveljnika iz Srbije žalostno vest, da je padel dne 12. oktobra 1915 njen sin Jožef Bezjak, p. d. Kmetov Joža, bivši posestnik v Pobrežju, fara St. Vid. Smrtonosna krogla ga je zadela v srce ter takoj umorila. Zgodilo se je to kakih 48 km od Belgrada proti jugu. Pokojnik je bil že od začetka te vojne vedno na bojišču. Najprej na Srbskem, odkoder se je vrnil popolnoma čvrst in zdrav. Ko je izbruhnila vojska z Lahi, hitel je s svojo stotnjo na soško bojišče, kjer so ga sovražne granate s skalovjem popolnoma zasipale, da so ga komaj živega rešili. V pričetku druge ofenzive v Srbiji je moral zopet na srbsko bojišče, kjer je našel svoj kotiček miru, svoj grob med svojimi tovariši na bojnem polju. Pokojnik je bil miroljuben človek in skrben gospodar ter zapušča zalujočo vdovo in otroka. Bodi mu lahka tuja zemlja!

— **Franc Bračič.** Od S. v. Urbana pri Ptuj se nam piše: Zelo nas je pretreslo žalostno poročilo, došlo z južnega bojišča, da je padel dne 15. decembra 24letni vrlji mladenič Franc Bračič, posestniški sin v Janeševcih. Rajni je bil od začetka vojske na bojišču. In sicer najpoprej v Galiciji, v poletju je pa odrinil na italijansko fronto. In tukaj ga je zadela izdajalska granata. Hud udarec je to za stariše, posebno zato, ker je bil padli edini sin. Kamorkoli je prišel, povsod so ga imeli radi. Dragi Franček, spavaj sladko v južni zemlji!

— **Karl Celcer.** Iz St. Ilja v Slov. gor. se poroča, da je v boju za domovino padel posestniški sin Karl Celcer iz Selnice ob Muri. Padli je bil pred kratkim odlikovan s srebrno hrabrostno kolajno. Naj mu bo goriška zemlja lahka!

— **Janez Fidler in Jakob Jagodič.** S Sladke gore se nam piše: Tudi iz naše župnije se žalibog mnogo fantov in mož ne bo več vrnilo z bojišč v svoj ljubi domači kraj. Tako smo tudi dobili poročilo, da vrliga, naj vse delavnega mladeniča Janeza Fidler ni več med živimi. Padel je častne smrti za domovino že dne 25. sept. 1914 v Lvovu. Zelo Te pogrešamo, dragi Janez, najbolj pa tvoji stariši, ki so stivali edine upe v Tebe. Vse Te je rado imelo in spoštovalo, za to Ti pa tudi ohranimo trajen spomin. Dragi Janez, počivaj mirno in sladko v daljni gališki zemlji! Enkrat pa na svidenje nad zvezdami! In starišem iskreno sožalje ob izgubi edinega sina, ki bi jima bil podpora in pomoč na stare dni. — Padel je tudi za domovino skrben gospodar Jakob Jagodič, ki zapušča nepreskrbljene otroke in ženo. Slava junakoma!

— **Josip Gubina.** Od S. v. Petra pod Sv. gorami se poroča: Ekonom Josip Gubina, ki je služil pri topničarjih v nemškem armadnem zboru, je padel na srbskem bojišču dne 3. nov. Bil je jako priljubljen daleč na okoli. Bodi mu tuja zemljica lahka!

— **Franc Močnik.** Iz Kapel pri Radgoni se nam piše: Ze zopet je eden junak iz naše kapelske župnije dal svoje mlado življenje za cesarja in domovino, namreč Franc Močnik iz Velikega Janišberga. Na srbskem bojišču je bil ranjen od šrapnela v nogo, a je vendar precej hitro ozdravel in koncem lanskega leta se je že zopet podal na karpatsko bojišče in tamkaj se je po hudih naporih v velikem snegu in grozni zimni močno prehladil in k temu je prišla še neka huda bolezen. Zdravil se je po raznih bolnišnicah skoraj celo leto, predno je popolnoma okrevl. Mesca septembra je prišel v Celje in tamkaj je našel svojega mlajšega brata Ivana, ki se je tudi tamkaj zdravil. Mesca oktobra je bil France že spet prideljen maršstotniji in tedaj je rekel njegov mlajši brat Ivan: „Tudi jaz hočem sedaj, da greva skupno!“ in sta tudi odšla na italijansko bojišče. Bojevala sta se kakih sedem tednov proti zakletemu Italijanu, a kakor strela iz jasnega neba pride poročilo od Ivana, da je njegovega brata Franceta dne 18. dec. sovražna granata smrtno zadela in da ga krije že hladna zemlja pri Sv. Martinu blizu Gorice. Za njim žaluje zdaj zapuščena mati, sorodniki in znanci. Svetila junaku večna luč!

— **Mihael Radolič.** Od S. v. Janža na Drav, polju se poroča: Dne 30. dec. je došlo žalostno poročilo, da je nemila smrt pobrala mladeniča Mihaela Radolič. Služil je pri pešpolku št. 47. Pri odhodu se je težko poslovil od ljubega doma in dragih domačih. Bil je v najlepši mladosti, star šele 23 let. Lepo je bilo njegovo življenje, zato je bila gotovo tudi srečna njegova smrt. Boril se je v Galiciji skozi šest mescev. In nazadnje je moral dati rvež svoje življenje za drago domovino in za našega presvitlega cesarja. Dragi domači, naj Vas tolaži zavest, da se enkrat snidite z njim tam nad zvezdami, kjer ni več vojske in trpljenja. Bodi junaku lahka zemlja tuja!

— **Jakob Rantaša.** Lovca Franc Zamuda nam piše z italijanskega bojišča: Danes, dne 4. jan., je izdihnil svojo blago dušo Jakob Rantaša, doma v Rihtharovecih pri Kapeli. Bil je začet od sovražne granate. Vsi smo ljubili rajnega zaradi njegovega milega značaja. Rajnemu Jakobu sem bil jaz še najbolj pri sre. Zaradi tega žalujem po najboljšem tovarišu. Svetila mu večna luč!

— **Jožef Sedmak.** V neki ogrski bolnišnici je 5. nov. umrl 21letni vojak Jožef Sedmak, p. d. Bukov-

ski, doma iz Ljubnega v Savinjski dolini. Umrli je bil vpoklican v vojske dne 15. marca 1915. Slovo od ljubljene sestrice je bilo zelo težko. Rekel ji je: „Ne žaluj! Saj se še vidi, če ne tukaj, pa gotovo enkrat gori nad zvezdami!“ Mesca avgusta je šel na soško fronto, odkoder je bil pozneje poklican v Srbijo. Tam je bil v boju za Belgrad dne 8. oktobra težko ranjen. Pokopan je bil dne 7. nov. na Ogrskem. Pred odhodom na bojišče se je v obširnem pismu ljubeznjivo poslovil od svojih dragih. Zaklical je: „Z Bogom, Ti moja rojstna hišica, kjer je fekla moja zibelka!“ — Bodi junaku tuja zemlja lahka!

Razne novice.

* **Duhovniška vest.** Č. g. Ivan Krušič, kaplan v Solčavi, je imenovan za vojnega kurata v rez.

* **Osebnost.** Profesor na mariborski c. kr. gimnaziji dr. Ivan Arnež, prideljen v službovanje e. kr. naučnemu ministrstvu, je bil s 1. januarjem pomaknjen v VIII. činovni razred.

* **Vesti od ogrskih Slovencev.** V Čremovcih so pri Ferenci Markoju udri uzmoviči v kuričnjak ter odnesli mnogo koruze. — V Doljni Lendavi je kupila na trgi gospa gosko za 16 K. Ko jo je doma razpravila, je našla v goskinem želodcu 20kronski zlat. — V Soboti so na lovu grofa Saparija Ladislava ustrelili 235 zajcev in 12 jerebice.

* **Zadnja beseda poslanca Povšeta.** O zadnjih trenutkih blagopokojnega poslanca Franca Povšeta se piše: Ko se je dne 4. jan. nekaj minut po 6. uri zvečer vesel poslovil od gospodov pri Ljudski posojilnici, se je napotil po Miklošičevi cesti proti domu. Okoli 7. uro zvečer gresta mimo Bahovčeve hiše gg. uradnik južne železnice Viktor Adamič in magistratni uradnik Ivan Završan. Povšeta vidita slovečega ob stopnicah na vogalu. S slabotnim glasom ju Povše pokliče: „Gospoda, meni je slabo!“ Gospoda priskočita in primeta g. poslanca, ki pa je pričel hropeti, eden gospodov je hitel po zdravnika in izvoščeka. Med tem je prišel dr. Marolt, katerega je g. poslanec še spoznal. Rekel mu je s slabotnim glasom „Doktor!“ nato pa vedno bolj lezel skuaj in se sedel na stopnicah. „Jezus!“ bila je zadnja beseda, nato pa je zatislil oči in plemenito srce, ki je hotelo vedno le dobro, je prenehalo biti. Gg. Završan in Adamič sta z veliko ljubeznjivostjo poskrbela, da so pokojnika z nekim vojaškim avtomobilom, ki je ravno privozil mimo, peljali na dom, kamor je prihital še g. dr. Gregorič, ki pa ni mogel drugega, nego konstatirati smrt.

* **Pretrsljiva izpreobrnitev.** Angleški katoliški listi so objavljali te dni zanimiv slučaj, ki kaže, kako milo-t božja deluje tudi na krvoverca. Biza fronte na severnem Francoskem so pripeljali v bolnišnico katolškega Angleža, ki je za teval, da se mora ta koj spovedati. Ondotni župnik ni razume angleščine. Naročil je ranjencu po tolmaču, na ožaluje grehe, ker mu v tem slučaju potem sme dati sv. obvezo. Anglež je pa vstrajal in se hotel na vsak način obtožiti svojih grehov. Povedal jih je po angleško, navzočega častnika je pa prosil, naj pove to spoved duhovniku po francosko. Protesantski častnik je bil vsled ponižnosti in odkriosti umirajočega tko ganen, da je izrekel željo, da hoče tudi postati katoličan. Duhovnik: „Jaz vas ne morem tako hitro sprejeti v katolško Cerkev.“ — „Ali bi pa to storili, če bi bil jaz v smrtni nevarnosti?“ vpraša anglikanski častnik. — „Seveda,“ pravi župnik. — „No to ej; jaz moram še danes nazaj v strelski jarek.“ Župnik mu ca hitro kratko navodilo s pripomnjo, da ga bo po neje, ko se vrne, temeljiteje poučil. Na o se je častnik slovesno odpovedal dotedanji svoji krivi veri ter til pogojno kršten. Ves srečen se je nato podal v strelski jarek. Še isti dan mu je grava konala življenje.

* **Vojskovodja Boročič** — častni občan obmejnih slovenskih občin. Občini Ceršak v župniji St. Ilj v Slov. gor. in Sv. Križ nad Mariborom ste imenovali slovečega poveljnika naše armade ob Soči, generala Svetozarja Boročiča pl. Bojna svojim častnim občanom.

* **Odlikovanje vojnih invalidov.** Uradno se poroča: Armadno višje poveljstvo je odredilo, da je treba vse vojne invalide, ki niso dobili doslej nobenega odlikovanja, zaslišati protokolarčno. Na podlagi protokolarčnih izpovedb se bodo vršila poizvedovanja, da dobe oni invalidi, ki so izvršili svojo dolžnost v polni meri, naknadno odlikovanje. Se ne odlikovani vojni invalidi se morajo torej glede protokolarčnega zaslišanja zglašiti pri svojih pristojnih evidenčnih oblastih.

* **Umetne oči za invalide.** Poveljstvo celovških vojaških bolnišnic razglasa: Vsi na Koroškem se nahajajoči vojniki-invalidi, ki so izgubili v tej vojski eno oko in imajo torej pravico, da dobe umetno oko, se pozivljejo, da se takoj pismeno prijavijo pri c. in kr. oddelku za oči (rezervna bolnišnica št. 1 v Celovcu, poslopje stare hiralnice). Vojaki-invalidi pa, ki se nahajajo sedaj v kakem zdravilišču, naj se takoj prijavijo potom svojega poveljstva.

* **Srebrno svetinjo II. razreda** je dobil vojak 87. pešpolka Mihael Kink.

* **Cetovodja Roman Bende,** ki je bil že štirikrat odlikovan, je bil dne 29. decembra 1915 na laškem bojišču ranjen od italijanske granate v desno, bočno stran, Rana ni huda. Sedaj leži ranjenec v vojaški bolnišnici v Feldbachu.

* **Neomajana hrabrost in trde kosti.** Slovenski pionirji nam pišejo: Pionirji polentarju zagrenimo marsikatero uro in mu podčremo upanje ter načrte, da bi kedaj prodril v našo slovensko domovino. Žične ograje, mine in umetno skopani okopi, ki jih napravimo kar čez noč, prizadenejo Lahu obilo nesreče: Lah ne more nikjer naprej, ker imajo slovenski fantje in možje neomajano hrabrost in trde kosti. — Mnogo pozdravov od slovenskih pionirjev! Anton Cvelbar iz Brežic, Franc Pondrk iz Ptuja, Franc Pištravec iz Ptuja, Vid Slatner iz Brežic, Jožef Černy iz Prage, Karl Kajbič iz Celja, Matija Gajšek iz Celja, Vlado Konec iz Oplotnice.

* **Zahvala hvaležnih vojakov.** Za obilna božična darila, ki smo jih prejeli iz domovine, se iskreno zahvaljujemo: Vinko Černelč, poddesetnik lovskega bataljona št. 20, doma iz St. Petra pod Sv. gorami; četovodja Ivan Kukovič; desetnik Franc Pouh; pešca Ivan Grlic in Franc Pišter ter mnogo drugih. — Enako se zahvaljujejo slovenski fantje in možje od 47. pešpolka: J. Fekonja od Sv. Antona v Slov. gor., Anton Tomažič od Sv. Benedikta v Slov. gor., Ivan Šer in Pavel Konrad od Marije Snežne, Jakob Rihtar in Henrik Trunkl od Sv. Lovrenca nad Mariborom.

* **Pogrešajo se:** Franc Murkovič, 4. maršstotnja, 14. maršbataljon, pešpolk št. 87. Odrinil je na bojišče mesca septembra 1915 in od tistega časa se ni več oglašil. Odgovor bratu Janezu Murkoviču, Drakovci, pošta Mala Nedelja. — Josip Venčur, 5. stotnja, pešpolk št. 87, ki je odšel mesca avgusta 1914 na severno bojišče in se ni od tedaj več oglašil. Odgovor očetu Ignaciju Vengušt, Slivnica pri Celju. — Silvester Podkrižnik od peš. št. 87, I. maršstotnja, v Celju. Pisal je nazadnje iz Ogrskega iz bolnišnice v Košicah mesca prosinca lanskega leta. Odgovor očetu Jakobu Podkrižnik, Zavodnje, pošta Šoštanj.

* **Podpore za otroke v vojske poklicanih.** Domobrantsko ministrstvo je določilo, da se mora izplačati podpora tudi za otroke, ki je bil rojen tistega dne ali tudi pozneje, ko je bil oče otroka poklican v vojske, toda samoumevno šele začenši z dnevom rojstva otroka. Nadalje je domobrantsko ministrstvo določilo, da gre otrokom v starosti do 8. leta polovična, otrokom od 8. leta naprej pa ne polovična, ampak neprikrajšana in popolna podpora.

* **Prošnje za oprostitev od črnovojniške službe.** Domobrantsko ministrstvo razglasa glede vlaganja prošnje za oprostitev od črnovojniške službe sledeče: Prošnje za oprostitev od črnovojniške službe se morajo vlagati načeloma pri okrajnih političnih oblastih in sicer če se gre za oprostitev iz javnih interesov. Na prošnje za oprostitev iz zasebnih ozirov se bo oziralo samo v izvanrednih, nedvomljivih in uradno določenih slučajih. Tvrde, ki so dobaviteljice za armado, morajo vlagati prošnje za oprostitev svojih uslužbencev od črnovojniške službe na vojno ministrstvo. Na ovadbe glede sleparstev pri oprosčenju od črnovojniške službe se bo v bodoče oziralo le tedaj, če bodo dotične ovadbe redno podpisane. Na ovadbe brez podpisa se ne bo oziralo.

* **Najvišje cene za špeh in svinjsko mast.** Štajersko namestništvo je določilo najvišje cene za razne vrste špeha in svinjske masti pri prodaji na debelo in na drobno in sicer za špeh in za svinjsko mast, ki se prideluje izven Štajerske. Do 20. januarja 1916 veljavne najvišje cene za špeh pri prodaji na debelo so določene sledeče: Za namizni špeh 650 K za 100 kg, za špeh na hrbtu 703 K, za povojeni surovi špeh (ogrski špeh) 690 K, za povojeni namizni špeh 702 K, za povojeni hrbtni špeh 759 K, za nepovojeni špeh v kosih 671 K, za povojeni ali papricirani špeh v kosih (takozvani paprikašpeh) 724 K, za zvarjeni špeh 724 K in za špeh za zajutrek, sedmograški, hamburški, tirolski in mesni špeh pa 724 K za met. stot. Za posoljeni surovi, namizni in hrbtni špeh veljajo iste najvišje cene, kakor za neposoljeni špeh. Za špeh in svinjsko mast pri prodaji na drobno so pa določene sledeče, istotako do 20. jan. 1916 veljavne najvišje cene: Za spuščeno svinjsko mast 1 kg K 8.02, za nespuščeno surovo svinjsko mast K 7.70, za surovi špeh K 7.04, za namizni špeh (takozvani dunajski špeh) K 7.16, za hrbtni špeh K 7.74, za povojeni nekuhani špeh K 7.58, za povojeni namizni špeh K 7.74, za povojeni hrbtni špeh K 8.25, za nepovojeni špeh v kosih (špeh za kruh) K 7.40, za povojeni ali papricirani špeh v kosih (paprikašpeh) K 8.02, za zvarjeni špeh K 7.98, za takozvani špeh za zajutrek, za tirolski, hamburški, sedmograški špeh K 8.86. Prestopke zoper to odredbo kaznuje poitična oblast z denarno globo do 5000 K, ali pa z zaporom do šest mesecev.

* **Znižanje cen moki.** Na Dunaju se je dne 7. t. m. vršilo v ministrskem predsedstvu posvetovanje ministrov in raznih strokovnjakov glede določitve cen moki. Sklenilo se je sledeče: Iz pšenice se mora odšle izmleti 3% zdroba, 22% moke za kuho št. 2, 57% krušne moke in 15% otrobov; 3% pa se računa za razprašenje. V zvezi s temi predpisi za izmletev

so se cene za posamezne mlinske izdelke sledeče določile: krušna moka 42 K, moka za kuho št. 2 58 K, zdrob 80 K. Za finejše moke in sicer za moko za kuho št. 1 90 K, za moko za peko 110 K. Na podlagi teh cen vojno-žitno-prometnega zavoda morajo politične oblasti s posebnimi odredbami določiti cene tudi za podrobno prodajo, katere morajo stopiti v veljavo že dne 11. januarja 1916. S temi nanovo določenimi cenami so se deloma znižale cene moki, ki so se določile dne 1. jan. in so izzvale po celi Avstriji radi izredne višine splošno začudenje.

* **Najvišje cene za ajdovo moko in phani ječmen (ješprenj).** Štajersko namestništvo je določilo sledeče najvišje cene za ajdovo moko in za phani ječmen (ješprenj): Za ajdovo moko št. 1 kg 85 vin., št. 2 62 vin.; za phani ječmen št. 8 1 kg 70 v, št. 9 67 v in št. 10 65 v. V občinah, kj so oddaljene od železniške postaje 3 do 10 km, se zvišajo te cene za 1 vin. pri kilogramu; za občine, ki so oddaljene od železniške postaje več kakor 10 km, se pa zvišajo te cene za 3 vin. pri 1 kg.

* **Najvišje cene za črešnjev in kostanjev les.** Vojaška uprava je določila za les, ki se ga rabi za izdelovanje puškinih kopit, koš za črešnjev in kostanjev les, najvišje cene in sicer za orehov les 5 do 6 K in za črešnjev les 2.5 do 3 K za 100 kg.

* **Višje cene za seno.** Kakor izvemo, se bodo najvišje cene za seno močno zvišale. Temeljna cena za nestisnjeno seno bo 13 K. Tudi cena za slamo se zviša.

* **Sladkor** se bo v podrobni prodaji s 1. februarjem podražil za 1 vinar pri 1 kilogramu.

* **Preskrbite se s sočivnim semenjem.** Letos bomo najbrž navezani samo na domače sočivno seme, ker je tuj trg za izvoz v Avstrijo zaprt. Trgovine s semeni že sedaj tožijo, da ni dobiti potrebnega semenja. Kdor torej noče, da bi bil spomladi brez semenja, naj si ga takoj sedaj oskrbi.

* **Oddaja pingavskih krav, koroških ovnov in merjascev.** Osrednji odbor štajerske c. kr. Kmetijske družbe bo oddal letos 150 pingavskih krav, ki so se nakupile na Tirolskem. Krave se oddajo za ceno 2.20 K do 2.30 K za 1 kg žive teže. Oddaja plemenskih merjascev se vrši kakor prejšnja leta. Za merjaška se mora plačati 30 K. Ovne koroške pasme bo Kmetijska družba oddajala za znesek 20 K za vsak komad. Natančni pogoji za nakup krav, merjascev in ovnov se dobijo pri okrajnih odborih ali pri načelnstvih kmetijskih podružnic. Prošnje se morajo takoj vložiti.

* **Oddaja trt iz državnega hibridnega nasada** v Dvoru nad Šmarjem pri Jelšah. Spomladi leta 1916 se bodo oddajali iz državnega nasada v Dvoru trtni hibridi, ki se tam gojijo, v poskusne namene in sicer brezplačno. Posameznikom se more podeliti, dokler bo trsje na razpolago, do 300 klučic, oziroma do 200 korenjakov poedinih vrst. Podeljeni hibridi se morajo posaditi v novo rigolano zemljo, vsaka sorta za-se (ne pomešano med seboj, ali pa z drugimi trfami). Prošnje je poslati c. kr. vinarskemu inšpektoratu v Gradcu, Burggasse 5.

* **Poselske knjige s sliko.** Budimpeštanska policija je odredila, da se mora nahajati v vsaki poselski knjigi slika ali fotografija dotične osebe, čegava je poselska knjiga, da se na ta način zabranijo razna sleparstva, ki so se dosedaj dogajala. Tatinske služkinje so si oskrbele na tuje ime poselske knjige, da so mogle okraštiti svoje delodajateljce. Po izvršeni tatvini so pobegnile in le prav težko se je posrečilo, jih izslediti. Ker se je ta odredba v Budimpešti prav izborna obnesla, nameravajo splošno uvesti poselske knjige, v katerih se bodo morale nahajati tudi fotografije dotičnih poselskih oseb.

* **Zimska setev.** Nenačajno vreme, ki ga sedaj imamo, je pripomoglo, da so ljudje močno posejali ozimino. V mariborski okolici se je sejala zimska pšenica še te dni. Tega menda nihče ne pomni, kar se je sejalo v pričetku mesca decembra, je vse lepo izhajalo. Po vsem vremenu, ki ga imamo sedaj, smemo soditi, da bodo zimske setve ugodno prestale zimo in da se nam ni bati nezgod, ki so se nam obečale, ko je mesca novembra padel prvi sneg in je nastopila stroga zima. Odkar je sneg izginil, so se zimske strni močno popravile. Napravilo se je tudi precej prahe.

* **Mila zima.** Tako gorkega zimskega vremena, kakor ga imamo sedaj, še stari ljudje ne pomnijo. — Radi izredno milega vremena so po solčnih robovih začele cveteti razne spomladne cvetke. V sumah pa se opaža, da je leska, ki cvete šele navadno mesca marca, pognala svoje rumene cvetne poganke, s katerih zbirajo čebelnice voščeni prah. Na polju se ljudje prav živahno gibljejo: orjejo, sejejo ozimino, režejo in kopljejo v vinogradu itd. Star slovenski pregovor sicer pravi: „Januar gorak, bo kmet siromak.“ Sedanje toplo vreme pa je po mnenju strokovnjakov ugodno za razvoj zimskih setev, posebno pa zaradi tega, da se opravijo že sedaj mnoga dela, ki bi prišla sicer na vrsto šele spomladi.

* **Izvanredna zima na Ruskem** Ruski listi pišejo, da vlada v Petrogradu in sploh v srednji in v severni Rusiji tako izvanredno huda zima in je padlo toliko snega, da kaj sličnega stari ljudje ne pomnijo. V Petrogradu kaže toplomer trajno 30 stop. R pod ničlo. Vsled velikanske množine snega je skoraj ves promet v Petrogradu ustavljen. Na petrogradskih ulicah kurijo kar na prostem, da se grejejo revnejši